

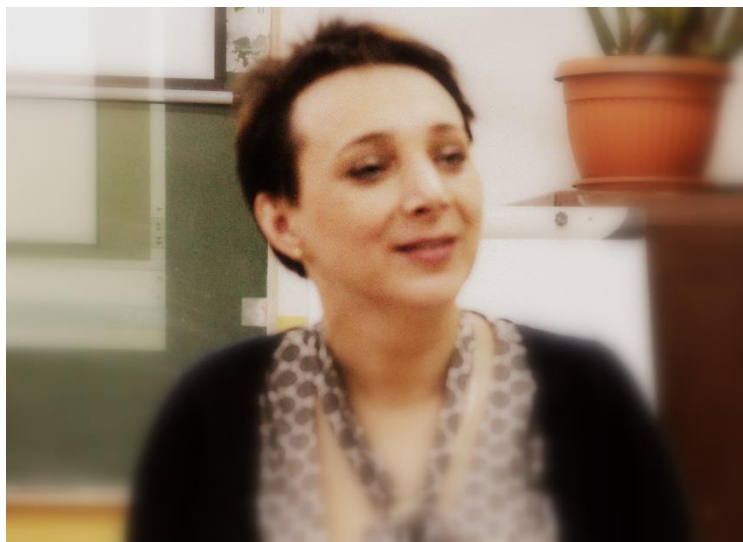
JEDEN OBRAZ – WIELE SŁÓW. Fotografia w Coachingu i Rozwoju Osobistym.

Copyright © Dorota Raniszewska. OFF WORDS Dorota Raniszewska

Wybierz kartę i opowiedz

O Points of You® w szkole, w nauczaniu, w wychowaniu młodzieży.

Rozmowa z Joanną Widawską, nauczycielką języka polskiego i wychowawcą klasy, która literatury i postaw życiowych uczy z Points of You®.

Joanna Widawska podczas lekcji.

JEDEN OBRAZ – WIELE SŁÓW. Fotografia w Coachingu i Rozwoju Osobistym.

Copyright © Dorota Raniszewska. OFF WORDS Dorota Raniszewska

Joannę poznałam na szkoleniu „OFF WORDS™ - *twórcze metody w rozwoju ludzi. Obraz * Ruch * Słowo*”, które prowadziłam we WCIES¹ w marcu 2016 roku.

I od tamtego czasu Joanna wykorzystuje w nauczaniu gry Points of You®: **The Coaching Game** i **Punctum**. Spotkałyśmy się w grudniu tego samego roku i Joanna opowiedziała mi o swoich doświadczeniach.

Na początku naszego spotkania wciąż powtarzała: „*Ależ ja nic takiego nie robię, po prostu robię to, czego nas nauczyłaś. Krok po kroku*”. A ja myślę, że *Joanna znalazła swój sposób nauczania języka ojczystego i literatury, tak aby w uczniach rozbudzać zainteresowanie literaturą oraz ambicję do czytania i wypowiedania się na forum klasy*. I warto go *podać dalej*...

W styczniu 2017 roku miałam przyjemność wziąć udział w lekcji prowadzonej przez Joannę, na co przystali jej uczniowie klasy 3E Technikum Ekonomicznego nr 8 w Warszawie i dyrektor szkoły. Zdjęcia ujęte w artykule zrobiłam właśnie podczas tej lekcji.

Artykuł ten stanowi zapis naszej rozmowy. Podaję szereg przykładów, komentarzy i refleksji Joanny. Polecam go wszystkim nauczycielom i osobom zainteresowanym wprowadzeniem Points of You® do pracy dydaktycznej.

¹ Warszawskie Centrum Innowacji Edukacyjno-Społecznych i Szkoleń

Nowa szkoła, nowa klasa, nowe problemy.

Lekcja wychowawcza i „Poznajmy się”.

Gdy moim celem jest poznanie nowej klasy, a także poznanie uczniów między sobą wykorzystuję karty. Na przykład wykorzystywałam karty w sytuacji, kiedy zależało mi na zintegrowaniu klasy, kiedy był podział na „obozy” i uczniowie ze sobą nie rozmawiali. Bo po prostu nie znali się.

Innym razem zapytałam na lekcji: „O czym chcecie rozmawiać na godzinach wychowawczych?” Odpowiedź brzmiała: „O niczym”. Rozdałam więc karteczki i każdy napisał swój temat, bo nie chcieli wypowiadać się na forum. Potem każdy wybrał fotografię do swojego tematu. Powiedziałam: „Wybierz zdjęcie, które cię porusza. I powiedz kilka zdań o sobie w odniesieniu do wybranej fotografii”. Skorzystałam też z Twojego pomysłu, aby powiedzieć coś metaforycznie o swoim imieniu. Na przykład „Do” jak „Do siebie”, albo „Piotr” jak „piosenka”.

Myślę, że podczas takiej integracji ważna jest postawa nauczyciela, jego otwartość i udział. Aby nauczyciel też wybrał fotografię i coś o sobie powiedział.

Istotnym aspektem tej pracy jest możliwość zobaczenia w szerszej perspektywie tego, co się dzieje w życiu uczniów. Jedna z uczennic wybrała zdjęcie zatytułowane „Śmierć”. To był dla

JEDEN OBRAZ – WIELE SŁÓW. Fotografia w Coachingu i Rozwoju Osobistym.

Copyright © Dorota Raniszewska. OFF WORDS Dorota Raniszewska

mnie sygnał. Faktycznie, potem mogłam jej pomóc w bardzo trudnej sytuacji.

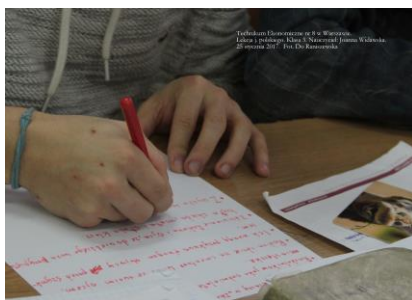
Wykorzystanie zdjęć podczas lekcji języka polskiego

Poezja i „Melodia mgieł nocnych”

Rozdaję karty przy omawianiu wierszy, metoda ułatwia bowiem interpretację poezji.

Lekcja przebiega tak: Wybór karty ze zdjęciem i pytanie: „Jakie emocje wzbudza to zdjęcie w kontekście wiersza, który omawiamy”.

Pytam, co na obrazie przyciąga wzrok, gdzie jest jego *punctum* i do jakiego miejsca bądź momentu w wierszu on się odnosi. Świetnym materiałem to - na przykład - „Melodia mgieł nocnych” Kazimierza Przerwy – Tetmajera.

Podczas lekcji z Joanną. Omawianie lektury z wykorzystaniem Points of You®.

JEDEŃ OBRAZ – WIELE SŁÓW. Fotografia w Coachingu i Rozwoju Osobistym.

Copyright © Dorota Raniszewska. OFF WORDS Dorota Raniszewska

Pytam również o to, jakie nawiązanie do tego punktu na zdjęciu uczeń widzi w innych dziełach kultury - jakiegokolwiek mu przychodzą do głowy.

Uczniowie opowiadają o uniwersalnych treściach „Zbrodni i Kary”

Proza i „opowieść o bohaterze”.

Kiedy omawiamy powieści, mówię na przykład tak: „Wybierz kartę i opowiedz o bohaterze. Wczuj się w rolę bohatera i jako on wybierz kartę, aby opowiedzieć teraz o tym, co on czuje, jak ta karta go reprezentuje.”

Czasami proponuję wybór kilku kart, w przypadku „Wokulskiego” jedna karta może odnosić się do tego, w jakiej sytuacji jest bohater, a druga karta do tego, co musi on zrobić, aby zrealizować swoje plany.

JEDEN OBRAZ – WIELE SŁÓW. Fotografia w Coachingu i Rozwoju Osobistym.

Copyright © Dorota Raniszewska. OFF WORDS Dorota Raniszewska

Pytam też uczniów, co dostrzegają relacyjnie między kartami, czyli pomiędzy bohaterami. Co się między nimi dzieje.

Korzystając z obrazów, dzieciom łatwiej jest się wypowiedzieć na temat książki. Moi uczniowie mówią: My teraz zaczęliśmy czytać książki, zainteresowaliśmy się czytaniem. Żeby uczestniczyć w lekcji, musimy przeczytać lekturę”.

Po wypowiedziach widać, kto czytał lekturę.

Metoda pozwala na odejście od schematu i nudy podczas lekcji. Samo słowo „lektura” jest dla uczniów nieciekawe. Poprzez zejście do tu i teraz, do obrazu, książka staje się bardziej życiowa, dotyczy uczniów, bo dzieci pytają: „Po co mi ta książka?” i taka praca z obrazem pobudza je do myślenia o ich własnych planach i marzeniach. Patrzą na siebie jak na bohatera, który szuka swojej roli.

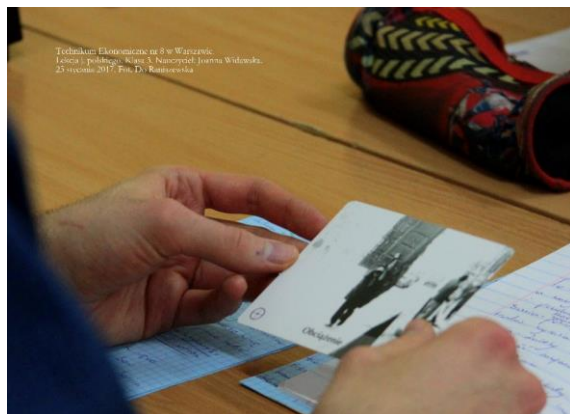
Uczniowie zastanawiają się: „Po co mi to? - ten język polski, literatura...”. Młodzież myśli dzisiaj pragmatycznie, głównie poprzez pieniądze i to, jak osiągnąć sukces. Jest tendencja, aby nie czytać. Obraz umożliwia, wejście głębiej w refleksję, żeby zaciekawić się i zastanowić nad tym, na ile potrzebna jest praca własna i własny wysiłek, aby coś osiągnąć.

Z kolei szukanie kontekstów rozważań to świetny trening przygotowujący do egzaminu maturalnego z języka polskiego. A wszystko dzieje się poza schematem - i to jest cudowne!

JEDEN OBRAZ – WIELE SŁÓW. Fotografia w Coachingu i Rozwoju Osobistym.

Copyright © Dorota Raniszewska. OFF WORDS Dorota Raniszewska

Uczeń opowiada o tym, jak karta ilustruje motyw literacki.

Lekcje wychowawcze

Rozbudzanie refleksji życiowej

Często młodym ludziom brakuje motywacji, więc na lekcji wychowawczej mówię: „Wybierz kartę z obrazem i niech ona będzie punktem wyjścia do rozważań o twoich planach, marzeniach i zacznij o tym pisać, dbając o styl pisania. Możesz do swoich rozważań dobrać inne teksty kultury: literackie, filmowe i inne”. Jako wychowawcy pomogło mi to, aby zrozumieć swoich uczniów. Oni sami też lepiej siebie zrozumieli.

JEDEN OBRAZ – WIELE SŁÓW. Fotografia w Coachingu i Rozwoju Osobistym.

Copyright © Dorota Raniszewska. OFF WORDS Dorota Raniszewska

Nie wszyscy napisali, nie była to praca obowiązkowa, bo chciałam im dać wybór. Jednak wielu skorzystało, aby zyskać dodatkową ocenę.

To zadanie dało zatrzymanie, możliwość refleksji i zastanowienia się nad ważnymi sprawami w życiu. A to jest młodzież, która ma już poważne sprawy. Na przykład trudne relacje z rodzicami, osamotnienie, brak akceptacji.

Odkrywanie talentów

Pamiętam przykład uczennicy, u której dzięki tej pracy odkryłam talent pisarski i wysłałam ją na konkurs literacki. Okazało się, że dziewczyna wcześniej prowadziła bloga, ale problemy w domu odebrały jej siłę, aby pisać. Zaprzeszała tworzenia i to ją bardzo smuciło, czuła pustkę. Wcześniej pisanie dawało jej satysfakcję i spełnienie, a u swoich czytelników odnajdywała uznanie i wsparcie. Udział w konkursie pomógł tej uczennicy wrócić do dawnej pasji i odzyskać utraconą radość.

JEDEN OBRAZ – WIELE SŁÓW. Fotografia w Coachingu i Rozwoju Osobistym.

Copyright © Dorota Raniszewska. OFF WORDS Dorota Raniszewska

Jedna z kart Punctum i notatki ucznia zrobione podczas lekcji

Dorota: Joanna, co powiesz o Points of You na koniec naszej rozmowy?

Joanna: Points of You to wspaniałe narzędzia pracy.

Dorota: Dlaczego wspaniałe?

Joanna: Otóż przede wszystkim dostosowane to naszych czasów, wykorzystujące wizualizację – przecież myślimy obrazami.

Linearny tekst męczy wzrok, utrudnia skupienie uwagi. Współcześnie chcemy szybciej czytać i szybciej uzyskiwać informację. Dlatego proponowane przez Points of You

JEDEN OBRAZ – WIELE SŁÓW. Fotografia w Coachingu i Rozwoju Osobistym.

Copyright © Dorota Raniszewska. OFF WORDS Dorota Raniszewska

połączenie obrazu, słowa, pytania ułatwia samouświadomienie i komunikację.

Narzędzia sprawdzają się, otwierają na kreatywność i szukanie innej, nowej perspektywy, przełamują schemat, skłaniają do refleksji. Łatwiej uczniowi, szczególnie nieśmiałemu, mówić o sobie za pomocą kart, łatwiej również wyrazić refleksje, np. o wierszu. Karty umożliwiają bowiem pracę z metaforą (odniesienia, porównania, patrzenie w przeszłość, teraźniejszość i planowanie przyszłości).

Nauczyciel stosujący Points of You powinien mieć w sobie gotowość na szczery kontakt z uczniem oraz świadomość potrzeby budowania przestrzeni dla dialogu, czasem monologu, kiedy indziej chwili wyciszenia (pauzy) – wszystko zależy od sytuacji. Bardzo przydają się umiejętności coachingowe, karty Points of You idealnie wspierają proces towarzyszenia młodemu człowiekowi w drodze do sukcesu.

Points of You niesie za sobą konotację rozrywki, beztroski, także wróżby..., tak więc w cudowny sposób można zainspirować ucznia do działania. Karty, opowieści, złote myśli stają się „wytrychem” - nawet małomówni, zwykle bądź często nieaktywni, angażują się w proces, chętnie uczestniczą w lekcji. Karty umożliwiają również integrację zespołów klasowych. Jak się okazuje, pomagają w realizacji nie tylko celów dydaktycznych, ale i wychowawczych.

JEDEN OBRAZ – WIELE SŁÓW. Fotografia w Coachingu i Rozwoju Osobistym.

Copyright © Dorota Raniszewska. OFF WORDS Dorota Raniszewska

Nie bez znaczenia – według mnie - są tutaj znakomite zdjęcia, naturalne, nieschematyczne a życiowe, przyjazne, miłe dla oka.

Jako wychowawca i nauczyciel języka polskiego z wieloletnim stażem, wieloletni egzaminator egzaminu maturalnego, polecam Points of You do wykorzystania w szkole. Jestem przekonana, że narzędzie wzbogaca pracę nauczyciela/ wychowawcy, pobudza wyobraźnię ucznia i zaprasza go do kreatywnego działania w rozwiązywaniu zadań, do pokonywania trudności, które napotyka w szkole oraz w codziennym życiu.

Cieszę się, że mogłam uczestniczyć w Twoim szkoleniu. Przekazałaś grupie, szukających pomysłów i świeżości, konkretne treści merytoryczne, chętnie dzieliłaś się swym doświadczeniem, udzielałaś informacji zwrotnej. Stworzyłaś przy tym niesamowitą, niepowtarzalną, ciepłą atmosferę.

Z Twojego szkolenia wyniosłam gotowe propozycje ćwiczeń warsztatowych z możliwością ich dowolnego przekształcania, a także moc inspiracji.

Tak więc „biorę” i „**podaję dalej**”. Bardzo dziękuję.

Do: Dziękuję Ci Joanno! Piękne, że możemy razem ***Podać dalej!***

Warszawa, grudzień 2016

JEDEN OBRAZ – WIELE SŁÓW. Fotografia w Coachingu i Rozwoju Osobistym.

Copyright © Dorota Raniszewska. OFF WORDS Dorota Raniszewska

* Niniejszy artykuł, jak i wywiad oraz wizyta podczas lekcji prowadzonej przez Joannę, powstały z chęci dzielenia się doświadczeniem i przykładami z własnej pracy. Prosimy o poszanowanie praw autorskich. Czytelnik może ten artykuł podać dalej w całości. Może też wykorzystać jego fragmenty za zgodą autorki wraz z podaniem źródła. Kontakt: dorota@obrazwcoachingu.pl

Namaste!

O Autorce:

Do (Dorota) Raniszewska – Warszawianka, 1972 r., z wykształcenia jest filologiem romańskim i trenerką rozwoju osobistego. Zawodowo realizuje się jako profesjonalna trenerka i coach, towarzysząc ludziom w ich rozwoju osobistym, życiowym i interpersonalnym. Rozwija aktywnie dziedzinę **Fotografii w Coachingu i Rozwoju Osobistym**, w której jest pionierką w Polsce. Jest Certyfikowanym Trenerem **Points of You**® i Licencjonowanym Konsultantem **Motivational Maps**™. Prowadzi szkolenia z Fotografii w rozwoju, coachingu, nauczaniu i wychowaniu dla nauczycieli, terapeutów, trenerów W 2016 wydała swoją pierwszą książkę: *JEDEN OBRAZ – WIELE SŁÓW. Fotografia w rozwoju osobistym, terapii i pracy wychowawczej. Zapis podróży własnej.* pod patronatem merytorycznym **International Coach Federation**. Więcej na: <http://obrazwcoachingu.pl>

